

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Základní škola Královské Poříčí, okres Sokolov

Dlouhá 63, 357 41 Královské Poříčí

Identifikátor školy: 600 073 106

Termín konání orientační inspekce: 12. a 13. března 2001

Čj.	051 29/01-1503
Signatura	oe3bu112

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Neúplná základní škola je tvořena dvěma třídami prvního stupně. V jedné jsou spojeni žáci prvního a třetího ročníku, ve druhé žáci druhého a čtvrtého ročníku. Od pátého ročníku žáci dojíždějí do sokolovských základních škol. Součástí školy jsou jedno oddělení školní družiny a školní jídelna.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě hospitací provedených v předmětech naukového i výchovného charakteru (český jazyk, matematika, prvouka, výtvarná a tělesná výchova). Namátkově byly sledovány také sešity žáků, výtvarné práce a žákovské knížky. Hodnocení sledovaných jevů je s ohledem na velikost školy souhrnné.

Výuka probíhala podle zvoleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22. Hodinová týdenní dotace sledovaných předmětů odpovídá učebnímu plánu uváděného vzdělávacího programu. Při plánování a přípravě výuky vycházely učitelky z individuálních zvláštností žáků a ze složení tříd. V navštívených hodinách a kontrolou záznamů v třídní knize bylo ověřeno, že obsah učiva a jeho členění do jednotlivých ročníků je v souladu s požadavky osnov.

Výuku zabezpečují celkem tři učitelky. Dvě z nich (včetně ředitelky školy) jsou odborně a pedagogicky způsobilé pro práci na prvním stupni základních škol podle kritérií stanovených vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Obě mají dlouholeté zkušenosti s prací na venkovské malotřídní škole. Pouze 11% z celkového počtu hodin zajišťuje na část úvazku vychovatelka školní družiny, která předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost nemá. Vyučuje předmětům výchovného charakteru. Má krátkou pedagogickou praxi.

Učitelky se podle svého zájmu a zaměření zúčastňují vzdělávacích akcí. Byly to například praktické ukázky práce s různým materiálem (drátkování, batikování apod.), pracovní seminář k prvouce, přírodovědě a vlastivědě, kurz němčiny, metodiky hudební výchovy pro 1. – 5. ročník. Nové poznatky pak uplatňují při výuce. Ředitelka pro školu vypracovala (podobně jako v uplynulých dvou letech) minimální preventivní program zaměřený na protidrogovou problematiku. Projekt obsahuje například témata zařazovaná do výuky, jiná realizovaná ve školní družině či při jednorázových akcích apod. O provoz celé budovy se stará jedna pracovnice. Stravování zajišťuje na část úvazku kuchařka a vedoucí školní jídelny. Malý kolektiv, zájem učitelů o sebevzdělávání, velmi dobrá znalost místních podmínek a vzájemná pomoc při zajišťování chodu školy mají pozitivní vliv na kvalitu výchovně-vzdělávací práce.

Školní budova s více než stoletou historií prošla postupnou modernizací. V posledních letech byla například vyměněna okna, obloženo schodiště, chodby a tělocvična, zmodernizována kuchyně. Vedle školy bylo vybudováno víceúčelové hřiště, které slouží nejen žákům, ale také všem zájemcům z obce. V obou třídách jsou nové tabule. Starší školní nábytek je ještě funkční. Pracovny, které vzhledem k úbytku žáků již neslouží jako kmenové třídy, byly zařízeny jako učebna hudební výchovy a společenská místnost.

Prostorné a světlé třídy jsou funkčně vybavené pro práci se spojenými ročníky. Žáci ve sledovaných hodinách měli k dispozici nejen učebnice a pracovní sešity, ale i další pomůcky, jako jsou pracovní listy, obrazový materiál, karty se slovy a písmeny, počítadla, papírové peníze apod. V hodinách českého jazyka a matematiky byly většinou využívány pečlivě nadepsané tabule se srozumitelnými obrázky, doplňovacími cvičeními a texty vztahujícími se

k probíranému učivu. Učitelky měly připravené ořezané tužky, pravítka a další drobné školní potřeby, které mohly žákům zapůjčit. Ve všech sledovaných hodinách byly pomůcky využívány účelně. Ve třídách jsou čtenářské koutky. Fond dětské i naučné literatury je rozšiřován podle finančních možností. V poslední době byl zakoupen například soubor encyklopedií. K dispozici je také audiovizuální technika. Na začátku letošního roku škola dostala od obce počítač a má připojení na internet.

Atmosféra malé školy má rodinný charakter. Upravený a udržovaný interiér budovy vytváří žákům i zaměstnancům příjemné pracovní prostředí. Učebny i chodby jsou vyzdobeny především zdařilými žakovskými pracemi. Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek respektuje psychohygienické potřeby žáků, zařazení sledovaných předmětů do skladby rozvrhu je v souladu s didaktickými zásadami. Ve sledovaných hodinách se střídaly různé pracovní aktivity, po činnosti náročnější na pozornost a soustředění byla většinou zařazována relaxace. Obecní úřad přispívá všem žákům 5,- Kč denně na stravování. Ti, kteří se nestravují ve školní jídelně, dostávají v této hodnotě o velké přestávce svačinu.

Všechny sledované hodiny byly pečlivě organizačně a metodicky připravené. Vyučující respektovaly zásady pro práci na malotřídní škole. Žáci obou ročníků pracovali střídavě pod jejich přímým vedením, a nebo řešili úkoly zadané pro samostatnou práci. Na tento způsob organizace jsou navyklí, vzájemně se neruší, naopak jsou vedeni ke spolupráci a sebekontrolě. Učitelky diferencovaly nároky podle jejich věku a schopností. Aktivitu žáků příznivě ovlivňovalo střídání různých činností, pracovních míst a procvičování učiva zábavnou formou. Čas pro výuku byl využíván optimálně. V českém jazyce učitelky věnovaly pozornost výraznému a správnému čtení s porozuměním, rozvoji písařských dovedností, zvládnutí mluvnických pravidel a jejich aplikaci. U starších žáků vytvářely návyk získávat a zpracovávat informace prostřednictvím čtení a psaní. V matematice byli žáci vedeni k přesnosti, učivo si procvičovali v různých obměnách a učili se získané dovednosti prakticky využít. V prvouce se žáci dokázali v probírané látce orientovat, vyučující navazovala na jejich dosavadní zkušenosti. V hodinách výtvarné výchovy učitelky zvolily přitažlivý námět, který žáky plně zaujal. Rozvíjely jejich fantazii a tvořivost, poskytovaly jim prostor pro hru a experimentování s výtvarným materiálem. Dbaly na osvojování a upevňování pracovních návyků. V tělesné výchově odpovídaly metody a formy práce stanovenému cíli. Vyučující rozvíjela obratnost a pohotovost žáků, kultivovala jejich pohybové dovednosti.

Učitelky nenásilným přirozeným způsobem vedly žáky ke spolupráci. Hodiny často začínaly rozhovorem a zajímavou motivací, což ve třídách vytvářelo příjemnou pracovní atmosféru. Učitelky v průběhu sledovaných hodin ověřovaly pochopení učiva a často žáky hodnotily za snahu a pokrok pochvalou, povzbuzením i tradičním známkováním. Pozornost byla věnována také metodě zaměřené na práci s chybou. Žáci se učili zdůvodňovat řešení a vyhledávat podstatné informace. Písemnosti žáků jsou pravidelně kontrolovány a opravovány.

Věkově smíšené třídy vytvářejí přirozené prostředí pro rozvíjení sociálních vztahů a vzájemné spolupráce. Učitelky vlídně reagovaly na spontánní projevy žáků, v průběhu vyučování byly většinou s každým v častém kontaktu. Žáci byli ukáznění, zdvořilí a respektovali dohodnutá pravidla. V některých hodinách však nebyl využit prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností, převažoval mluvní projev učitele.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava sledované výuky jsou nadprůměrné. Personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Ve zhlédnutých hodinách byl efektivně využit vyučovací čas. Organizace výuky, využívání rozmanitých metod a forem práce, motivace a způsob hodnocení žáků jsou příkladné. Oblast interakce a komunikace je nadprůměrná.

Kvalita vzdělávání je ve sledovaných předmětech celkově hodnocena jako nadprůměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Dlouhodobá koncepce rozvoje školy není zpracována jako samostatný dokument, ale je naznačena v ročním plánu činnosti. Mezi jeho hlavní úkoly patří udržet školu v obci. Podle počtu narozených dětí ředitelka vypracovala koncepci předpokládané naplněnosti školy na pět let. Společně s obecním úřadem neustále zlepšuje materiální podmínky výuky, obec přispívá žákům na stravování, na školní výlet, hradí dvakrát ročně divadelní představení, nevybírám příspěvek za pobyt ve školní družině. V letošním školním roce dostal každý žák prvního ročníku 1 500,- Kč na školní pomůcky.

Další úkoly, které souvisejí s výchovnou a vzdělávací činností školy, jsou voleny s ohledem na místní podmínky a vycházejí z analýzy uplynulého období. Škola již třetím rokem pracuje podle programu primární protidrogové prevence, který zpracovává ve spolupráci s neúplnými základními školami v okrese. Snaží se být otevřená vůči rodičům, propaguje svoji práci na veřejnosti.

V rámci mimoškolní činnosti organizuje pouze kroužek hry na flétnu.

Ředitelka vymezila i úkoly pro oblast kontrolní a organizační (plán pedagogických rad, spolupráce s rodinou, se spádovou školou, mateřskou školou, obecním úřadem apod.). Porovnáním plánovaných aktivit z minulého školního roku se současným stavem je patrné, že stanovené úkoly a cíle jsou reálné a jsou podle možností školy i obce plněny.

Po odborné i organizační stránce řídí školu ředitelka sama. Zajímá se o moderní formy řízení, využívá k tomu zejména odbornou literaturu a seznamuje se s počítačovými programy. Stanovila pravidla provozu, která jsou vymezena organizačním a vnitřním řádem. Jejich součástí je také například jednací řád pedagogické rady a pravidla pro uvádění začínajících pedagogů do praxe. V režimu školy jsou zakotveny kompetence a odpovědnost učitelů. Vnitřní řád platný pro žáky vymezuje pouze jejich povinnosti, na práva neupozorňuje. Organizace vyučování splňuje příslušná ustanovení § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která se schází pětkrát ročně. Rámcový program jednání je stanoven předem v ročním plánu činnosti školy. Zápisy z jednání jsou konkrétní a věcné. Vnitřní informační systém je funkční. Vzhledem k velikosti školy jsou všichni zaměstnanci v denním kontaktu a jejich spolupráce je neformální.

Škola je vstřícná vůči rodičům, snaží se prohlubovat jejich zájem o práci žáků. Kromě třídních schůzek mají rodiče možnost hovořit s vyučujícími individuálně při osobním jednání, byl pro ně připraven den otevřených dveří. O dění ve škole jsou rodiče informováni prostřednictvím žakovských knížek, notýsků a také nástěnek. V průběhu roku škola organizuje společné oslavy, vystoupení žáků k různým příležitostem a přispívá tak částečně ke kulturnímu dění v obci. K rozvíjení všeobecné kulturnosti přispívají rovněž návštěvy divadelních představení a školní výlety. Žáci se účastní soutěží organizovaných většinou v rámci školy nebo okresu (výtvarné, dopravní, sportovní, ve znalostech o obci apod.). Vnější informační systém je zaměřen i na spolupráci se spádovou školou (koordinují například výběr učebnic) a mateřskou školou (návštěva dětí ve škole, beseda pro rodiče budoucích prvňáčků atd.).

Povinná dokumentace školy (třídní knihy, katalogové listy žáků a třídní výkazy) je vedena na předepsaných tiskopisech. Dále byly kontrolovány záznamy z pedagogických rad, školní řád, rozvrh hodin a kniha úrazů. Uvedené písemnosti mají dobrou vypovídací hodnotu, jejich obsah je v souladu se školskými předpisy.

V malém kolektivu má ředitelka velmi dobrý přehled o práci všech zaměstnanců. Operativní

řízení navazuje na plánování jednotlivých činností a jako celek je funkční. Ředitelka se snaží oceňovat dobré pracovní výsledky a zlepšovat vzdělávací činnost školy tak, aby byl o ni ze strany rodičů stálý zájem. Pro hodnocení pracovníků vypracovala kritéria, kterých využívá k motivaci a oceňování kvality práce. Na vývoj činnosti školy má pozitivní vliv i další vzdělávání pedagogů. Učitelky se účastní akcí většinou organizovaných pedagogickým centrem a nové nápady čerpají také z odborné literatury a časopisů.

Kontrolní činnost je plánována a je zaměřena na všechny oblasti chodu školy. Ředitelka průběžně sleduje plnění ročního plánu činnosti. Další potřebné informace získává hospitacemi a kontrolou dokumentace. Hospitační záznamy jsou stručné, práci učitelek umí ředitelka zhodnotit. Závěry z kontrol jsou projednávány osobně, jsou zobecňovány na pedagogických radách. V prvním pololetí letošního školního roku se ředitelce nepodařilo plán kontrolní činnosti zcela dodržet.

Hodnocení kvality řízení

Plánování je promyšlené, věcné, vychází z místních podmínek, je na vynikající úrovni. Organizační uspořádání chodu školy i výchovně vzdělávací práce je vyřešené přehledně, má nadprůměrnou úroveň. Systém vedení a motivování pracovníků je pozitivně ovlivněn přirozenou autoritou ředitelky a je předpokladem pro zkvalitňování práce školy, celkově je hodnocen jako příkladný. Kontrolní mechanismy zabezpečují potřebnou zpětnou vazbu, odpovídají velikosti školy, jsou velmi dobré.

Řízení je koncepční a celkově je hodnoceno jako příkladné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 2022/99, ze dne 20. dubna 1999;
- tematické plány k výuce sledovaných předmětů;
- plán práce školy pro školní rok 2000/2001;
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000;
- plán kontrolní činnosti ředitelky školy pro školní rok 2000/2001;
- záznamy z hospitační činnosti ředitelky školy za školní rok 1999/2000 a 2000/2001;
- kritéria pro hodnocení pracovníků;
- povinná dokumentace školy – třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, kniha úrazů;
- organizační řád.

ZÁVĚR

Škola vytváří žákům podnětné prostředí pro jejich osobnostní rozvoj. Systematická a pečlivá příprava učitelek, využívání pomůcek a ohled na individuální a věkové zvláštnosti přispěly k efektivitě výuky. Kvalita vzdělávání je na velmi dobré úrovni.

Vzdělávací činnost školy příznivě ovlivňuje i koncepční řízení. Ředitelka se opírá o velmi dobrou znalost místních podmínek, spoluprací s obcí, je vstřícná vůči rodičům, snaží se zlepšovat materiální podmínky a prezentovat práci školy na veřejnosti. Řízení je celkově na příkladné úrovni.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou čerpány efektivně ve prospěch rozvoje školy.

Celkově je činnost školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako nadprůměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Vrátníková
Členka týmu	Mgr. Alena Rájová

V Chebu dne 26. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. března 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Zdeňka Tumpachová

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OkÚ Sokolov, referát školství	13. dubna 2001	36/2001
Zřizovatel: Obec Královské Poříčí	13. dubna 2001	35/2001

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly vzneseny.